

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA Nr.1

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visi asmenys privalo laikytis priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimų, o kilus gaisrui imtis priemonių gelbėti žmones, apsaugoti materialines vertybes ir gesinti gaisrą.

2. Už bibliotekos priešgaisrinę saugą yra atsakingas vadovas (darbdavys) arba jo potvarkiu paskirti darbuotojai. Asmenys, atsakingi už priešgaisrinę saugą, privalo:

2.1. garantuoti priešgaisrinės saugos taisyklių ir kitų priešgaisrinę saugą reglamentuojančių dokumentų reikalavimų vykdymą, nustatyti priešgaisrinį režimą ir reikalauti, kad visi darbuotojai jo laikytųsi;

2.1. garantuoti, kad bibliotekai ir filialams būtų parengtos priešgaisrinės saugos instrukcijos;

2.2. organizuoti darbuotojų instruktavimą priešgaisrinės saugos klausimais;

2.3. paskirti darbuotojus, atsakingus už filialų priešgaisrinę būklę;

2.4. pasirūpinti, kad bibliotekoje ir filialuose būtų gaisro gesinimo priemonės, ir garantuoti, kad jos veiktų ir būtų parengtos darbui;

2.5. garantuoti, kad turima priešgaisrinė technika operatyviai būtų naudojama gaisrui gesinti bet kuriuo paros metu;

2.6. aprūpinti biblioteką nurodomaisiais bei įspėjamaisiais ženklais.

2.7. nuolat tikrinti teritoriją, pastatus ir patalpas, kontroliuoti evakuacijos kelius, priešgaisrinius tarpus, vandens tiekimą gaisrui gesinti, pirminių gaisro gesinimo priemonių tinkamumą darbui, pastebėtus trūkumus nedelsdamas privalo pašalinti;

2.8. garantuoti, kad baigus darbą patalpose ir darbo vietose būtų tvarka, išjungti elektros įrenginiai, išskyrus tuos, kurie turi veikti visą parą;

2.9. žinoti gaisro gesinimo, signalizacijos ir ryšio priemonių naudojimo taisykles, garantuoti, kad šios priemonės būtų tvarkingos ir tinkamos naudoti bet kuriuo metu.

3. Kiekvienas bibliotekos darbuotojas privalo:

3.1 žinoti darbo vietos priešgaisrinės saugos instrukcijas;

3.2. laikytis nustatyto priešgaisrinio režimo bibliotekoje;

3.3. darbo metu naudotis tvarkingais darbo įrankiais, prietaisais ir įrenginiais;

3.4. baigęs darbą sutvarkyti, išvalyti darbo vietą ir išjungti nenaudojamus įrenginius; žinoti darbo bare esančių gaisro gesinimo, ryšio ir signalizacijos priemonių išdėstymo vietas, mokėti tomis priemonėmis naudotis.

II. TERITORIJOS PRIEŽIŪRA

4. Bibliotekos teritorija turi būti tvarkinga, nuolat valoma, laiku nušienaujama žolė, o nupjauta žolė, gamybos atliekos, šiukšlės išgabenamos į specialiai paruoštas vietas.

5. Privažiuojamieji keliai ir pėsčiųjų takai prie pastatų, gaisrinių kopėčių, priešgaisrinio inventoriaus turi būti laisvi, tvarkingi ir tamsiu paros metu apšviesti. Priešgaisriniuose tarpuose tarp pastatų draudžiama laikyti medžiagas, įrenginius, tarą ir statyti transporto priemones.

6. Šiukšles, sausą žolę ir kitas atliekas leidžiama deginti ne arčiau kaip 30 m nuo pastatų ir statinių. Palikti be priežiūros deginimas šiukšles ir besikūrenančius laužus draudžiama.

7. Gaisro ir sprogdimo atžvilgiu pavojingose vietose draudžiama rūkyti bei naudoti atvirą ugnį. Prie šių vietų turi būti atitinkami įspėjamieji ženklai.

III. PASTATAI IR PATALPOS

8. Visi bibliotekos pastatai ir patalpos turi būti tvarkingi priešgaisrinės saugos atžvilgiu.

9. Visi evakuaciniai perėjimai ir išėjimai turi būti neužkrauti, paruošti žmonėms evakuoti. Visos evakuacinės durys turi lengvai atsidaryti evakuacijos kryptimi. Draudžiama jas užkalti ar užrakinti iš lauko. Iš vidaus durys turi lengvai atsidaryti bet kuriuo paros metu.

10. Keisti pastatų patalpų suplanavimą ir paskirtį galima tik pagal RSN (Respublikinės statybos normos) reikalavimus.

11. Pastato priešgaisrinės saugos sistemos įrenginiai turi būti prižiūrimi ir veikiantys.

12. Nuo šildymo prietaisų, elektros šviestuvų ir kitų įrenginių turi būti valomos dulkės, pūkai ir kitos degios atliekos.

13. Po laiptais draudžiama įrengti sandėliukus ir panašios paskirties patalpas. Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose draudžiama laikyti suslėgtų dujų balionus, lengvai užsiliepsnojančius ir degius skysčius, sprogstamąsias bei kitas pavojingas medžiagas, kurios sprogsta ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita, ir degimo metu nuodingus produktus išskiriančias medžiagas.

14. Rūkyti leidžiama tik tam tikslui skirtose ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra indas nuorūkomis dėti bei gesinimo priemonės.

15. Draudžiama naudotis atvira ugnimi rūsiuose, palėpėse ir kitose gaisro atžvilgiu pavojingose patalpose.

16. Kai kabeliai ir vamzdžiai kerta statybinės konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų užsandarinamos nedegiomis medžiagomis per visą konstrukcijos storį.

17. Evakuacijos keliuose (išskyrus V atsparumo ugniai pastatus) draudžiama naudoti degias medžiagas sienų ir lubų apdailai, įrengti iš jų laiptinių, holų ir vestibulių grindis. Koridorių grindys gali būti įrengiamos iš nedegių, sunkiai užsiliepsnojančių medžiagų ir dengiamos nedegia mažai toksiška danga, kuria liepsna plinta lėtai. Evakuacijos keliuose grindų danga turi būti pritvirtinta.

18. Visuomeninių pastatų budintis personalas privalo turėti žibintuvėlius, instrukciją, nustatančią jų veiksmus kilus gaisrui ar ištikus avarijai, avarinių tarnybų bei atsakingų darbuotojų telefonų sąrašus.

19. Virš evakuacinių durų iš patalpų, kuriose gali tilpti 50 ir daugiau žmonių, kurių plotas 50 m² ir daugiau, turi būti įrengti šviečiantys užrašai "Išėjimas", tvirtinami ne žemiau kaip 2 - 2,5 m virš grindų.

20. Koridoriuose, laiptinėse ir ant evakuacinių durų turi būti nurodomieji ženklai "Išėjimas", rodantys išėjimo kryptį. Jie turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos gerai būtų matomi.

IV. ELEKTROS ĮRENGINIAI

21. Elektros tinklai ir elektros įrenginiai įrengiami ir eksploatuojami laikantis „Elektros įrenginių įrengimo taisyklių“, „Vartotojų elektros įrengimų eksploatavimo saugumo technikos taisyklių“ reikalavimų. Jų techninė būklė privalo būti saugi gaisro ir sprogdimo atžvilgiu.

22. Pastebėjus elektros tinklų ir elektros įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

23. Elektros paskirstymo spintose turi būti elektros vartotojų schemas, nurodančios saugiklio nominalios srovės dydį. Spintos ir skydinės turi būti užrakintos. Priėjimai prie elektros skydinių ir spintų turi būti neužkrauti ir tvarkingi. Prie jų draudžiama laikyti degias medžiagas arčiau kaip 1 m atstumu.

24. Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarijų likvidavimo metu.

25. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

26. Elektros šviestuvuose naudojamos tik leistino galingumo lempos.

27. Kilnojantieji šviestuvai privalo turėti stiklinius gaubtus arba metalinius tinklelius. Šiems šviestuvams ir kitai kilnojamajai elektros aparatūrai naudojami tik lankstūs kabeliai ir laidai. Šviestuvuose įtampa turi būti ne didesnė kaip 50V.

28. Eksploatuojant elektros įrenginius draudžiama:

27.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savo gamybos) elektros prietaisais;

27.2. naudoti netvarkingus elektros kištukinius lizdus, kištukus bei kitą elektros instaliacijos įrangą;

27.3. į buitinio naudojimo elektros šakučių lizdus jungti elektros prietaisus, viršijant instaliacinį galingumą;

27.4. elektros laidus, lempas ir šviesos sklaidytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

27.5. į vieną elektros kištukinį lizdą įjungti kelis didelio galingumo prietaisus;

27.6. vietoje elektros laidų ir kabelių naudoti telefono laidus;

27.7. naudoti elektros lygintuvus, virdulius, šildymo prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros;

27.8. kabinti šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant laidų;

27.9. naudoti nekalibruotus ir savo gamybos saugiklius;

27.10. sandėlių patalpose įrengti elektros kištukinius lizdus;

27.11. sandėliuose naudoti virykles, šildytuvus ir kitus buitinius elektros prietaisus;

27.12. naudoti šviestuvus be apsauginių gaubtų gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingose zonose;

27.13. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

28. Laidai ir kabeliai sujungiami presavimo, suvirinimo, litavimo būdu arba specialiomis jungtimis.

29. Atvirosios instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti.

30. Elektros skydinės turi būti švarios, jose laikyti kitus įrenginius ar bet kokias medžiagas draudžiama.

31. Žaibosaugos įrenginiai turi būti tvarkingi ir periodiškai tikrinami.

V. TRANSPORTO APTARNAVIMO OBJEKTAI

32. Garažuose draudžiama laikyti automobilius, pakrautus degiomis medžiagomis.

33. Draudžiama atlikti ugnies darbus remontuojant transporto priemones, kai jų bakuose yra degalų, karteriuose - tepalų, balionuose - dujų.

34. Garažuose draudžiama:

34.1. dirbti kalvystės, terminio apdirbimo, suvirinimo, dažymo, medienos apdirbimo darbus, taip pat plauti detales lengvai užsiliepsnojančiais ir degiais skysčiais. Šie darbai turi būti atliekami tik tam tikslui skirtose patalpose arba atvirose aikštelėse;

34.2. laikyti automobilius be degalų bakų dangtelių;

34.3. užkrauti vartus ir įvažiavimo (išvažiavimo) kelius arba juos užstatyti automobiliais;

34.4. pilti degalus į automobilių kuro batus ir kitas talpyklas;

34.5. laikyti ir eksploatuoti automobilius esant netvarkingai kuro ir elektros sistemai;

34.6. įkrauti akumulatorius;

34.7. šildyti variklius atvira ugnimi (deglais, litavimo lempomis), pasišviesti atvirais ugnies šaltiniais atliekant remonto ir kitus darbus;

34.8. baigus darbą palikti tepaluotas medžiagas bei išsiliejusius skysčius;

34.9. sandėliuoti degias medžiagas ir degių dujų balionus.

35. Visi automobiliai privalo turėti gesintuvus: lengvieji ir krovininiai, kurių bendra masė iki 3,5 t – 1 gesintuvą, ne mažesnę 2 l talpos, kurių masė didesnė nei 3,5 t,- 1 gesintuvą 4 l talpos, autobusai – 2 gesintuvus, kurių kiekviena talpa ne mažesnė kaip 4 litrai.

VI. ŠILDYMAS

36. Draudžiama šildymo įrenginius prižiūrėti pašaliniais asmenimis.
37. Naudojant patalpų šildymui elektrinius įrenginius, būtina:
- 37.1. naudotis tik standartiniais elektriniais įrenginiais;
- 37.2. prieš naudojant įrenginį įsitikinti ar tvarkingi elektros kištukiniai lizdai bei kištukai;
- 37.3. nuvalyti dulkes bei kitas degias medžiagas nuo įrenginių kiekvieną pamainą;

VII. MEDŽIAGŲ SANDĖLIAVIMAS

38. Sandėlių patalpose draudžiama:
- 49.1. laikyti elektros įrenginius bei įkrauti jų akumulatorius.
- 49.2. užkrauti duris ir vartus;
- 49.3. rūkyti ir naudoti atvirą ugnį sandėlių patalpose;
- 49.4. įrengti kištukinius elektros lizdus ir naudoti virykles, šildytuvus ir kitus elektrinius buitinius prietaisus.
50. Stelažų medinės konstrukcijos turi būti padengtos atsparumą ugniai didinančiomis medžiagomis. Praėjimai tarp stelažų, rietuvių ir tarpai nuo jų iki sienų turi būti ne siauresni kaip 0,8 m. ir neužkrauti.

VIII. PRIEŠGAISRINĖ SIGNALIZACIJA

51. Bibliotekoje sumontuotų priešgaisrinės signalizacijos įrenginių eksploatacijai turi būti parengtos instrukcijos.
52. Kiekviename objekte vadovo įsakymu turi būti paskirti:
- 52.1. asmenys, atsakingi už priešgaisrinės signalizacijos eksploatavimą, remontą ir techninę priežiūrą;
- 52.2. budėtojas, prižiūrintis priešgaisrinę signalizaciją visą parą.
53. Asmuo, atsakingas už priešgaisrinės signalizacijos eksploatavimą, privalo:
- 53.1. užtikrinti priešgaisrinės signalizacijos planinio remonto ir techninės priežiūros darbų atlikimą bei jų kokybę;
- 53.2. garantuoti priešgaisrinės signalizacijos veikimą;
- 53.3. atlikti įrenginių aptarnaujančio personalo ir budėtojų mokymą;
- 53.4. instruktuoti darbuotojus, ką daryti, pradėjus veikti priešgaisrinei signalizacijai;
- 53.5. parengti priešgaisrinės signalizacijos eksploatavimui reikalingą dokumentaciją ir kontroliuoti, kad ji nuolat ir tinkamai būtų pildoma.
54. Budėtojas privalo žinoti:
- 54.1. priešgaisrinės signalizacijos veikimo principus, patalpas, kuriose ji sumontuota;
- 54.2. kaip patikrinti priešgaisrinės signalizacijos veikimą;
- 54.3. kokius veiksmus reikėtų atlikti pradėjus veikti priešgaisrinei signalizacijai;
- 54.4. dokumentacijos tvarkymo (pildymo) tvarką;
- 54.5. pareiginių ir priešgaisrinės signalizacijos eksploataavimo instrukcijų reikalavimus.

IX. GAISRŲ GESINIMO ĮRENGINIAI IR PRIEMONĖS

55. Bibliotekos teritorijoje aikštelės ir keliai, skirti gaisriniais automobiliams privažiuoti prie vandens telkinio (upės, tvenkinio, baseino ir kt.) turi būti tvarkingi ir laisvi.

56. Ugnies gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas pagal normas.

57. Ugnies gesintuvo korpusas turi būti nudažytas raudonai, o jo ženklavimas privalo atitikti LST P 1447; 1997 reikalavimus (valstybine kalba nurodantis naudojimo būdą, galiojimo laiką). Draudžiama naudoti gesintuvus, kurie neatitinka LST EN 3 standartą, serijos reikalavimų ir, kurių gesinimo medžiagos galiojimo laikas yra pasibaigęs.

58. Gesintuvus reikia laikyti lengvai prieinamose ir matomose vietose, apsaugotuose nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio, atokiau nuo šildymo įrenginių. Gesintuvai kabinami ne aukščiau kaip 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir kad patalpos durys netrukdytų paimti gesintuvo; statomi priešgaisriniuose skyduose arba ant grindų laikomi specialiose spintelėse.

59. Gesintuvai laikomi taip, kad matytųsi markiravimo užrašai.

60. Gesintuvų išdėstymas patalpose neturi trukdyti evakuoti žmones.

61. Visi automobiliai privalo turėti gesintuvus: lengvieji ir krovininiai, kurių bendra masė iki 3,5 t – 1 gesintuvą, ne mažesnę 2 l talpos, kurių masė didesnė nei 3,5 t 1 gesintuvą 4 l talpos, autobusai – 2 gesintuvus, kurių kiekviena talpa ne mažesnė kaip 4 litrai.

62. Gesintuvai, kurie yra lauke arba nešildomose patalpose ir nėra skirti eksploatuoti esant neigiamai temperatūrai, šalčių metu nuimami. Gesintuvų vietoje paliekama informacija, kur jie yra.

X. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

63. Kiekvienas bibliotekos darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:

63.1. nedelsdamas pranešti apie gaisrą priešgaisrinei apsaugai telefonu:

bendrasis pagalbos telefonas – 112;

63.2. informuoti žmones apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą;

63.3. gesinti gaisrą turimomis priemonėmis;

63.4. pranešti apie gaisrą bibliotekos direktoriui ir atsakingam už priešgaisrinę saugą direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams.

64. Į gaisravietę atvykęs bibliotekos direktorius privalo:

64.1. įsitikinti ar iškviešti ugniagesiai;

64.2. vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui;

64.3. skirti asmenį, gerai žinantį objektą gaisrinėms mašinoms pastatyti;

64.4. prireikus, iškviešti dujų ūkio, greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;

64.5. išjungti elektros tiekimą;

65. Atvykus ugniagesiams, bibliotekos atstovas, vadovavęs gaisro gesinimui, privalo pranešti turimą informaciją apie gaisrą, informuoti apie lengvai užsidegančių ar sprogstančių medžiagų kiekį ir jų laikymo vietą, suteikti būtiną pagalbą ugniagesiams.

XI. BAIGIAMOJI DALIS

66. Asmenys, pažeidę Priešgaisrinės saugos instrukciją, atsako vidaus darbo taisyklėse ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ:

Ūkio dalies vedėjas

Egidijus Boguška

